

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO X.

NOVO MESTO, 29. 8. 1984

št. 11

polletni rezultati

Organi upravljanja, strokovne službe ter posamezni odgovorni delavci so že pred razpravami na zborih delavcev o periodičnem obračunu za šest letošnjih mesecev poglobljeno razpravljali o sedanjem gospodarskem stanju, o realizaciji plana za leto 1984 in za zadnje leto srednjeročnega obdobja do 1985. Iz vseh teh razprav izhajajo naslednje ugotovitve:

1. Ocenjujemo, da je letošnji gospodarski načrt možno v celoti realizirati. Seveda bodo za to potrebni dodatni napor, predvsem organizatorjev dela, strokovnih kadrov pa tudi delavcev.

2. Pogoji trženja — prodaje so čedalje težji. Kupna moč pada, trgovskim organizacijam primanjkuje obratnih sredstev, naročila so vedno manjša, pritiski na čim daljši rok plačevanja so veliki ipd. Nu-

jno je torej vse naše napore usmeriti v še bolj poglobljeno delo s tržiščem, v nove oblike ponudbe, v še bolj „potrošen“ program proizvodov, v selekcijo kupcev, v selekcijo področij prodaje ter na vedno večjo poslovno.

3. Na področju oskrbe s surovinami je opazno oživiljanje trga. V teh zaostrenih razmerah bo politika prodaje surovin enaka kot naša: blago bo dobil dober in posloven kupec. Še vedno pa je pomanjkanje finih tkanin. Trenutno stanje zalog surovin je več kot zadovoljivo. Uvoza surovin skorajda ne bo, zaradi visokih vrednosti valut. Tudi dobavitelji skrajšujejo roke plačil, povišujejo obresti, tako meni-čne kot zamudne ipd.

4. Na področju uvoza ocenjujemo, da bo letos zastavljen plan v celoti realiziran, če ne celo presežen. Težave v svetu imajo svoj odraz tudi pri naših izvoznih partnerjih in se najpogosteje kažejo v slabši kvaliteti blaga, zelo tesnih dobavah, zamujanju ipd. Nekaj se nam zatika pri realizaciji klasičnega izvoza srajc v Holan-

dijo, kjer smo imeli možnost izvoziti 170.000 kosov srajc. Po začasni prekinitvi uvoza srajc s strani firme Lois, ko je bil kupec za celotno količino, je seveda treba veliko več navora, da bi ta pomemben trg obdržali.

5. Sedanji pogoji za poslovanje in v zadnjem času sprejeta zakonodaja so še posebej zaostriili finančno poslovanje. Tudi naši delovni organizaciji primanjkuje obratnih sredstev in moramo zato najemati kredite. Ocenjujemo, da bo potrebno še veliko bolj kot doslej pretehtati, kakšen obseg poslovanja bomo sposobni kolikor toliko nemoteno financirati, in to predvsem z lastnimi sredstvi. Razbremenjevanje gospodarstva je razumeti kot proces, ki bo lahko le nekaj prispeval k boljši sposobnosti gospodarstva, ne bo ga pa rešil. Delovna organizacija in tozdi trenutno izpolnjujejo vse svoje obveznosti v zakonskih rokih.

6. Ocenjujemo, da bomo letos s težavo dosegli 100% plana proizvodnih minut. V zadnjem času smo v delovni

organizaciji odprli dovolj novih poti in možnosti, da bi proizvodni proces kar najbolj normalno potekal. Verjetno se ne kaže zadovoljiti z ugotovitvijo, da plana nimamo, ker ta ne drži za vse tozde enako. Pričakujemo poglobljene analize v vseh tozdov, vendar najprej v lastnem okolju. Šele ko bomo gotovi, da imamo vse, kot je treba v organizaciji dela, organizatorji dela in med njimi in delavci, bomo imeli pravico iskati vzroke izven tozdov.

7. V letošnjem letu moramo zagotoviti, da bodo naši osebni dohodki sledili že doseženemu: ostati moramo v konfekcijskem vrhu oziroma zelo blizu povprečja industrije in rudarstva. Ocenjujemo, da je ta cilj možno doseči, seveda ob predpostavki, da bomo izpolnili plan in izdelke tudi predali. Ob tem pa bo tudi možno, da bodo povprečni osebni dohodki med tozdi različni, saj so odvisni od doseženih rezultatov tozdov.

8. Izredno zaostrene razmere za gospodarjenje zahtevajo, da so delavci sproti obveščeni o vseh pomembnih poslovnih dogodkih, zato predlagamo:

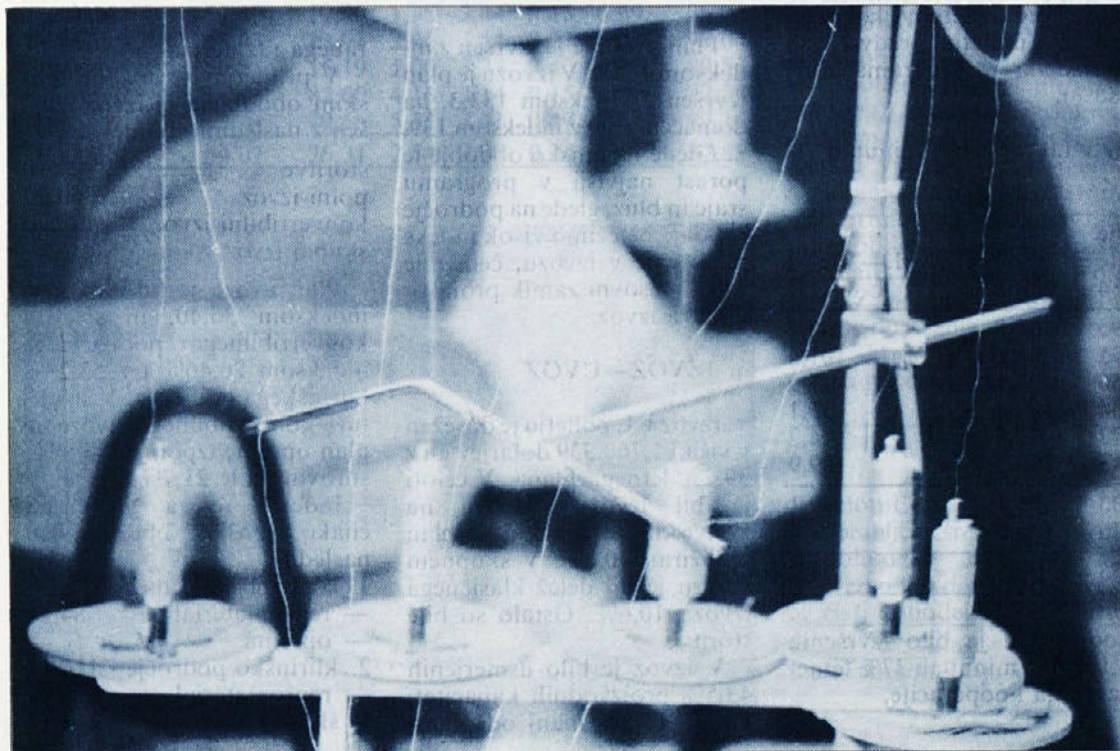
— krajši posveti z delavci posameznih brigad, sindikalnih skupin, so v tem trenutku najboljše metoda neposrednega informiranja,

— družbenopolitične organizacije morajo analizirati problematiko lastnih okolij (organiziranost, doseganje plana, stroški, odnosi ipd.) in ugotovite izpostaviti v javni obravnavi,

— razglasne postaje morajo dobiti novo vsebino, podrejeno sedanjemu trenutku in našim potrebam,

— napovejmo boj slabemu delu, neodgovornemu obnašanju, neracionalnemu poslovanju, neprimernim odnosom, skratka vsemu, kar nas omejuje, da bi svoje delo še boljše in uspešnejše opravili.

Poročilo ob PO prvič vsebuje analizo posameznih problemov z ugotovitvami nalog do konca leta in odgovornih nosilcev teh nalog.

Niti — Foto: Radovič

NEKATERI POMEMBNI PODATKI IZ POROČILA OB PO

1. ZAPOSLOVANJE IN ŠTEVILO ZAPOSLENIH

Tozd	31. 12. 1983	plan 1984	30. 6. 1984	index 3 : 1	3 : 2
0	1	2	3	4	5
Ločna	306	317	315	102,9	99,4
Libna	325	340	327	100,6	96,2
Delta	588	607	596	101,4	98,2
Tip-Top	160	158	155	96,9	98,1
Temenica	137	142	133	97,1	93,7
Zala	110	119	104	94,5	87,4
Commerce	229	224	233	101,7	104,0
DSSS	89	93	92	103,4	98,9
Skupaj	1.944	2.000	1.955	100,6	97,7

V prvem polletju je bilo število zaposlenih 98% glede na planirano število, in to v režiji kot tudi v neposredni proizvodnji. Glede na leto 1983 se je skupno število zaposlenih v DO povečalo za 0,8%, kar je za 1,2% manj od planirane rasti.

Odnos med številom režijskih delavcev in neposrednimi proizvajalci je v okviru planiranega.

Fluktuacija v 1. polletju je bila 2,9% in je glede na preteklo leto (6,4) bistveno znižana. Skupno je DO zapustilo 60 delavcev, od tega 43 iz neposredne proizvodnje, 14 delavcev je odšlo zaradi upokojitve.

2. PROIZVODNJA a) v kosih

program	I.—VI. 83	I.—VI. 84	index
srajce	1,149.814	1,050,149	91,3
bluze	435.967	500.565	114,8
vrhnja oblačila	147.609	122.497	83,0
lastna proiz.	1,733.390	1,673.211	96,5
kooperacija	212.816	233.238	109,6
Skupaj	1,946.206	1,906.449	97,9

Indeksi proizvodnje, izraženi v kosih, kažejo v lastni proizvodnji rast proizvodnje bluz, medtem ko je proizvodnja srajc zmanjšana zaradi usmeritve v zahtevnejše modele in proizvodnjo bluz. Zmanjšanje proizvodnje v programu vrhnjih oblačil pa je posledica težav v proizvodnji tozdov

Temenica, Zala, delno pa je tudi spremenjena struktura proizvodov.

Kooperanti so izdelali za 9,6% več izdelkov kakor v lanskem polletju, predvsem so to izdelki iz programa srajc (86%).

b) v fakturiranih minutah

Tozd	fakturirane minute I.—VI. 1984	%index plana	I.—VI. 84 I. VI. 83
Ločna	15,687.895	99,8	100,1
Libna	14,922.195	96,6	101,3
Delta	25,760.256	91,7	97,9
Tip-Top	7,335.634	100,4	95,1
Temenica	6,561.377	97,3	94,2
Zala	5,372.843	100,1	109,9
Skupaj	75,640.200	96,1	99,1
kooperacija	7,102.056	100,0	108,4
DO Labod	82,742.256	96,5	99,9

Plan proizvodnje, izražen v fakturiranih minutah, je realiziran 96,1% plan sta izvršila tozda Tip-Top in Zala. V

kooperaciji je bilo izvršenih 7,102.056 minut ali 37% letnega plana kooperacije.

c) doseganje norme (iz izvršenih minut)

Tozd	I.—VI. 83	I.—VI. 84	Index
Ločna	109,1	105,6	96,8
Libna	104,3	108,3	103,8
Delta	101,4	95,9	94,6
Tip-Top	113,8	107,6	94,5
Temenica	100,9	104,8	103,9
Zala	103,6	105,6	101,9
Skupaj	104,8	102,7	98,0

Povprečno je norma dosežena z 102,7%, vendar beležimo padec glede na enako lansko

obdobje. Po posameznih tozdih beleži največji padec Delta.

3. FAKTURIRANA REALIZACIJA (v 000 din)

program	I.—VI. 83	I.—VI. 84	Index
srajce—bluze	791.558	1,389.058	175,5
vrhnja oblačila	237.252	336.610	141,9
Skupaj	1,028.810	1,725.668	167,7
V tem:			
— za domači trg	923.240	1,499.154	162,4
— za izvoz	105.570	226.514	214,6

4. IZVRŠITEV PLANA PRODAJE (v 000 din)

		plan I.—VI. 84	realizacija I.—VI. 84	index
1. domačim kupcem:	SB	852.000	1,206.035	141,6
	VO	220.000	293.119	133,2
	Skupaj	1,072.000	1,499.154	139,8
2. izvoz:	SB	124.924	183.023	146,50
	VO	45.018	43.491	97,6
	Skupaj:	169.942	226.514	133,3
3. skupaj prodaja		1,241.942	1,725.668	138,9
4. promet prodajaln		88.900	99.251	111,6

Plan prodaje je izvršen z indeksom 138,9. V izvozu je plan izvršen z indeksom 133,3, na domačem trgu z indeksom 139,8. Glede na lansko obdobje je porast najvišji v programu srajc in bluz, glede na področje prodaje beležimo visok indeks realizacije v izvozu, čemer je vzrok časovni zamik proizvodnje za izvoz.

5. IZVOZ—UVOZ

Izvoz v 1. polletju je dosežen v višini 1,768.339 dolarjev ali z 39,2% letnega plana. V celoti je bil izvoz usmerjen na konvertibilni trg, kjer je plan realiziran 40,1%. V skupnem izvozu je bil delež klasičnega uvoza 10,6%. Ostalo so bile storitve.

V izvoz je bilo usmerjenih 43,5% proizvodnih kapacitet, kar je 11,5% manj od plani-

ranega razmerja.

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem je izvoz izvršen z naslednjimi indeksi:

storitve	129,70
polni izvoz	360,22
konvertibilni izvoz	138,70
skupaj izvoz	134,89

Plan uvoza je bil izvršen z indeksom 35,40, in sicer s konvertibilnega področja z indeksom 26,46% ter 53,28 s klirinškega področja. V strukturi konvertibilnega uvoza je plan opreme izpolnjen 80,4%, surovin pa le 21,7%.

Indeksi uvoza glede na enako lansko obdobje so naslednji:

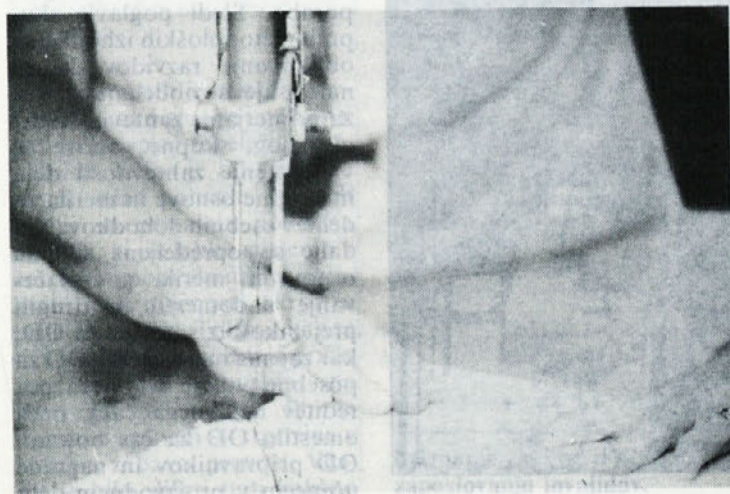
1. konvertibilno področje:	112,30
— repromaterial	84,20
— oprema	—
2. klirinško področje	116,18
— repromaterial	116,18
3. skupaj uvoz	114,17

6. PREGLED IZPLAČANEGA POPREČNEGA NETO OSEBNEGA DOHODKA NA DELAVCA V OBDOBJU I.—VI. 1984

Tozd	1.—XII. 1983	1.—VI. 1984	Index
Ločna			
— proizvodnja	15.608,33	19.550,50	125,26
— režija	23.394,03	30.268,50	129,39
Skupaj	16.556,91	20.891,00	126,18
Libna			
— proizvodnja	15.120,51	18.526,00	122,52
— režija	21.260,45	27.283,50	128,33
Skupaj	16.229,75	20.099,50	123,84
Delta			
— proizvodnja	15.878,15	19.242,50	121,19
— režija	22.623,33	27.466,00	121,41
Skupaj	16.841,60	20.404,50	121,16
Tip—Top			
— proizvodnja	16.977,09	22.883,50	134,79
— režija	21.073,51	29.105,00	138,11
Skupaj	17.769,00	24.038,00	135,28
Temenica			
— proizvodnja	16.571,73	20.558,00	124,05
— režija	22.409,03	30.075,00	134,21
Skupaj	17.497,85	22.044,50	125,98
Zala			
— proizvodnja	15.801,72	20.742,00	131,26
— režija	21.690,33	28.663,00	132,15
Skupaj	16.766,96	22.231,50	132,59
Commerce	24.827,39	30.075,50	121,14
DSSS	23.268,95	29.507,50	126,81
DO Labod	18.045,95	22.600,00	125,24

7. IZKORISTEK DELOVNEGA ČASA

Tozd	po normi	po času	letni do- pust	dr- žav- ni pra- znik	ID	PDC	Skupaj
Ločna	63,99	14,42	1,52	3,22	0,15	2,25	85,55
Libna	62,10	16,26	1,46	3,24	0,25	1,21	84,52
Delta	66,59	14,48	3,10	3,32	0,28	0,98	88,75
Tip-Top	59,90	19,90	1,98	3,44	0,15	0,69	86,06
Temenica	68,93	13,93	2,46	3,44	0,21	1,07	90,04
Zala	66,74	15,19	1,00	3,33	0,40	2,87	89,53
Commerce	—	82,60	4,16	3,14	0,15	2,19	92,24
DSSS	—	79,66	5,11	3,31	0,47	0,62	89,17
DO Labod	54,07	26,31	2,54	3,29	0,24	1,44	87,89

Vsako poletje se nam pridruži veliko mladih, ki si tako zaslužijo kakšen dinar za počitnice ali za šolo. Posnetek je iz skladišča surovin.

8. ZALOGE SUROVIN IN GOTOVIH IZDELKOV

Vrednostno so zaloge na enako lansko obdobje povečane z indeksom 204,4, predvsem zaradi visokih zalog surovin in nedokončane proizvodnje. V primerjavi s stanjem 31. 12. 1983 so skupne zaloge večje za 93,7%, najbolj so se povečale zaloge surovin (z indeksom 230) in nedokončana proizvodnja (z indeksom 278), medtem ko so zaloge gotovih izdelkov višje le za 7%.

Količinsko so zaloge glede na prvo polletje lanskega leta višje le pri surovinah in malenkostno v nedovršeni proizvodnji, medtem ko so v gotovih izdelkih za polovico nižje. Visok indeks zalog nedovršene proizvodnje v VO programu je zaradi 68.000 kosov, ki so še pri kooperantu.

V primerjavi s stanjem 31. 12. 1983 so kosovno zaloge gotovih izdelkov nižje za 32%, zaloge surovin so 27% višje, nedovršena pa je višja za 79%.

9. IZVRŠEVANJE PLANA STROŠKOV

Skupni materialni stroški so v 1. polletju nad planiranimi za 5,9%. Posamezne skupine stroškov različno odstopajo, na kar vpliva neenakomerno nastajanje stroška med letom.

V primerjavi z enakim lanskim obdobjem so se stroški povečali za 60% na nivoju DO. Z analizo vzrokov takšnega povečanja ugotavljamo, da je skoraj v celoti vplivalo povečanje cen materiala in sto-

ritev in le pri nekaterih vrstah stroškov tudi večja poraba.

Prevoz na delo na delavca je bil v polletju v DO 4.219,00 din in je od povprečnega stroška v letu 1983 večji za 42%. Strošek prehrane na delavca mesečno je povprečno v DO 2.413,85 din in je glede na leto 1983 za 42% večji. Od planirane porabe je povečan za 27%.

Stroški skupnega pomena so nad planiranimi, vendar predvsem zaradi izredno povečanih stroškov za obratna sredstva, saj so se obresti povečale več, kot je bilo predvideno v času sestavu planu. Ostali stroški skupaj so za 2% pod planiranimi v 1. polletju.

10. INVESTICIJSKA VLAGANJA

V prvem polletju 1984 smo namenili iz sredstev poslovnega sklada in amortizacije za investicijska vlaganja 79.126.513,10 din, kar je 72% minimalne in pospešene amortizacije. Največja investicija je bila pri DSSS iz združenih sredstev tozda Labod za nakup računalniške opreme v višini 36.874.907,50 din (50% pogodbene vrednosti).

Pri trgovskih organizacijah smo združili za 4.000.000 din sredstev poslovnega sklada, kot sledi:

Utok Kamnik	1.500.000
Teko Celje	500.000
Volna Ljubljana	2.000.000
Skupaj	4.000.000

11. CELOTNI PRIHODEK IN RAZDELITEV

	plan 1984	realizacija 1.—VI. 84	index
1. celotni prihodek	2.985.000	1.851.413	62,02
2. porabljeni sredstva	1.610.877	1.046.828	64,98
3. dohodek	1.374.123	804.585	58,55
4. obveznosti iz dohoda	365.979	227.643	62,20
5. čisti dohodek	1.008.144	576.942	57,23
Delež od : skladi	62 : 38	52 : 48	
Delež akumulacija v dohodku		25,2%	32,2%

visoke obveznosti v programu VO

Ker je ob polletju precej že prodanih artiklov še čakalo na predelavo (blizu 38.000 kosov), so tozdi vrhnjih oblačil prevzeli še dodatno obvezo in se na zborih dogovorili, da bodo vsi po vrsti presejali plan. Tip-top se je obvezal, da bo dosegal 103% plana, Temenica in Zala pa po 105%. Kako bodo organizirali delo, da bi uspeli izpeljati zastavljeno? Tako visoke obveze gotovo zahtevajo tudi določene žrtve...

Tip-top: V Tip-topu bomo sprejete obveze dosegali z zelo veliko truda, saj je naš osnovni problem v tem, da nimamo dovolj delavcev. Že za doseg svojega mesečnega plana moramo delati eno do dve dodatni soboti — različno po brigadah. Do 20. oktobra bomo za dodatne obveznosti delali že vse preostale sobote ter ob torkih do 16 ure. Ob tem moramo povedati, da kar se da izkoriščamo tudi reden delovni čas, saj je naše delo intenzivno. Vse to terja velika prizadevanja, kar je seveda možno pričakovati le v določenem časovnem obdobju, nikakor pa ne dlje.

Temenica: V proizvodnji imamo pretežno delo za izvoz. Tu je veliko različnih modelov in majhne količine. V avgustu smo delali 3 različne modele jopičev in 2 modela moških oblek, za september imamo pa kar 9 različnih modelov. Količine se gibljejo do največ 200 kosov. Ker vsak nov model zahteva tudi novo tehnologijo, novo postavitve strojev, nove pristope, nam proizvodnja upada, s tem pa tudi volja. Vemo, da imamo v Labodu bonifikacije za naloge do 300 kosov, tuj partner pa nam priznava bonifikacije le do 200 kosov. Torej je razlika kar precejšnja. Kljub tem velikim težavam pa si bomo tudi za naprej prizadevali za doseganje sprejetih obvez. Ne bo lahko, saj to zahteva delo od jutra do noči, če je pa po sredi še nujna odprema, znamo potegniti tudi čez noč.

Zavedamo se naših obvez in to nas sili k premagovanju še takih naporov. Da bi delo na traku suknjičev le teklo nekoliko lažje, si bomo pomagali tudi z delavkami s traku kril. Nujno pa bo tudi predhodno razčistiti tehnologijo, da bi tako proizvodnja tekla z manjšimi zastoji, oziroma, da bi ti veliki naporji rodili tudi rezultate.

Zala: Zastavljen plan bomo dosegli. Za ta cilj delamo vse sobote, pa tudi marsikatero popoldne podaljšamo. V proizvodnji pomagamo vsi delavci Zale in tako premagujemo zagate. Tudi za bodoče velja, da bomo delali ob sobotah, en dan v tednu pa bomo podaljšali. V proizvodnji imamo samo izdelke za izvoz.

Delo za Ameriko nam je prineslo lepe rezultate, saj so bile količine velike, sedaj pa se srečujemo z Golasovo kolekcijo za prihodnje leto. Dejstvo, da nam je uspelo zadržati ameriškega partnerja in da se nam izvoz z Golasom še veča, nas navdaja z novimi močmi. Zato menimo, da ni strahu glede doseganja zastavljenega cilja.

O teh temah je tekla tudi beseda na sestanku vodij proizvodenj v programu VO.

Enotni so si bili v zahtevi, da pride tudi delo za izvoz v naše proizvodnje tehnološko razčiščeno in da pričakujemo le celovite naloge. Prav tako velja za oceno kolekcij tujih partnerjev, da naj bi ji posvetili več pozornosti — tako tehnologiji, vodje proizvodnje, mehaniki kot delavci Commerca, da bi se kar najbolj pripravili na proizvodnjo. Pripravili v smislu opremljenosti, tehnologije in, ne nazadnje, da bi znali iztržiti za zahtevne modele tudi primerno plačilo.

Preša v Delti.

Za zmanjšanje papirnatih vojn so menili vodje proizvodnje VO O ter delavci priprave dela za ta program, da je nujno izdelati katalog časov osnovnih standardnih operacij. In, ne nazadnje, so razmišljanja veljala tudi cilju, kako doseči v osmih urah želene rezultate in plan. Precej je na tem področju doseženega s prenovljeno strojno opremo, nekaj te pa še pričakujemo.

Nekaj rezerv pa bomo morali še poiskati v naši organizaciji dela.

novice iz delte

OO sindikata je po kolektivnih dopustih organizirala po sindikalnih skupinah razprave o polletnem poslovanju. Ob analizi šestmesečnih rezultatov je bila predlaganih tudi vrsta ukrepov za odpravo pomanjkljivosti oziroma za izvršitve plana proizvodnih minut.

V tozdu Delta so že prvi pripravniki iz usmerjenega izobraževanja. Sprejeli so 15 konfektionark in enega vzdrževalca šivalnih strojev — finomehanika. Poleg teh mladih kadrov pa so v Delti sprejeli tudi 2 pripravnici s končano 4-letno UAS, ki je potekala še po starem programu šolanja.

20. avgusta je Delto obiskala skupina brigadirjev mladinske delovne akcije, ki obiskuje tudi poletno politično šolo. Ogledali so si proizvodnjo in se pogovarjali s predstavniki

ki družbenopolitičnih organizacij ter še posebej z mladino Delte. Osrednja tema je bila samoupravna organiziranost, organiziranost posebej mladinske organizacije ter dejavnosti mladih v Delti.

Začetek jeseni je tudi čas, ko se začno razni izleti. Konec avgusta, ko vročina ni več tako močna, poletje pa še vedno v vsej svoji lepoti, se bodo na letni izlet odpeljali tudi upokojenci Delte. Tokrat so se odločili za pot na Gorenjsko.

pomemben akt za slovenske tekstilce v razpravi

V razpravi je samoupravni sporazum o izhodiščih in nekaterih skupnih osnovah in kriterijih za razporejanje čistega dohodka ter za delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo za tekstilno industrijo v naši republiki. Ker je to izredno pomemben dokument, pripravljamo tudi v Labodu o tem poglobljene razprave. Potekale bodo v osnovnih organizacijah sindikata po tozdi, na organih upravljanja ter na konferenci sindikata naše delovne organizacije, ki bo predvidoma v drugi polovici septembra.

Sporazum obravnava poleg splošnih in temeljnih določb tudi planiranje razporejanja čistega dohodka, minimalno akumulacijo, merila uspešnosti poslovanja, usmeritve za razporejanje čistega dohodka za osebne dohodke in skupno porabo. Sledi poglavje skupnih metodoloških izhodišč za oblikovanje razvidov del in nalog, kjer so obdelane osnove za primerjanje zahtevnosti del in nalog, skupne osnove za vrednotenje zahtevnosti dela in skupne osnove in merila za delitev osebnih dohodkov. Nadalje so opredeljene skupne osnove in merila za izplačevanje nadomestil in drugih prejemkov iz sredstev za OD, kar zajema najnižji OD, OD za posebne pogoje dela in razporeditev delovnega časa, nadomestilo OD za čas bolezni, OD pripravnikov in nagrade učencem v proizvodnem delu

in delovni praksi. Med sredstvi skupne porabe je posebej opredeljeno poglavje sredstev za zadovoljevanje planiranega obsega stanovanjskih potreb, sredstva za izobraževanje in kulturo, za regresiranje prehrane med delom, regres za letni dopust, nagrade ob delovnih jubilejih, ob upokojitvah in solidarne pomoči.

S sporazumom želimo delavci slovenske tekstilne industrije poenotiti področje razporejanja čistega dohodka in skupne porabe ter doseči naslednje temeljne cilje:

- razporejanje čistega dohodka za osebne dohodke in skupno porabo ter akumulacijo v odvisnosti od doseženega dohodka, upoštevanje kvalitete dejavnosti gospodarjenja, zlasti produktivnost dela ter upravljanje in gospodarjenje z družbenimi sredstvi;

- poenotiti uporabo strokovnih podlag pri pripravi razvida del in nalog in ugotavljati zahtevnost del in nalog;

- zagotoviti za enak delovni prispevek in rezultat dela posameznega delavca približno enak osebni dohodek, upoštevaje skupaj dosežene rezultate udeležencev.

Sporazum torej obravnava vsa ključna vprašanja razporejanja čistega dohodka in delitve sredstev za osebne dohodke. Skupno bomo udeleženci sporazuma urejali vsa zgoraj navedena področja ter, kot navaja sporazum, tudi spremljali izvajanja sprejetih določil. Vsebina tega akta je tako živa in tako močno povezana z našim življenjem in delom, da bodo razprave v naših okoljih gotovo naletele na širok in poglobljen odmev.

dopustom ob rob

Po dopustih je navada povprašati, kako smo se imeli, in v našem časopisu zabeležiti vtise, pobude. Letos je bilo povsod slišati same pohvale. Iz vseh okolij so prihajala podobna mnenja, ki jih lahko strnemo v eno samo pohvalo našim objektom, opremljenosti, skrbi za prijeten oddih. Toliko, kar se tiče nas. Več pripomb je prišlo na tisti del letovanja, na katerega za enkrat še ne moremo vplivati — trgovina v naselju, zabava, prevozi. Včasih je bilo slišati tudi kakšno

Posnetek iz kolonije na Debelem rtiču.

na račun vremena ali pa na termine kolektivnih dopustov. V programu VO se hudejejo, zakaj so vedno oni prvi... Skoraj vsaka sogovornica pa je dodala, da bi morali imeti še več naših kapacitet.

V eni prihodnih števil bomo predložili še drugo plat našega letovanja — kako smo znali paziti na prostore, opremo, okolico. Je bilo letos manj nepravilnosti kot pretekla leta? So nas težje življenjske razmere naučile paziti na vse, kar je naša skupna last?

pozdrav iz kolonije

Šesta kolonija otrok naših delavk in delavcev je bila organizirana v sklopu Rdečega križa Novo mesto v mladinskem letovišču in okrevališču na Debelem Rtiču. Od 2. do 20. julija je letovalo 24 naših otrok, in sicer po 4 iz Delte, Libne in Ločne, po 3 iz Tip-topa in Commerca ter po 2 iz Temenice, Zale in DSSS.

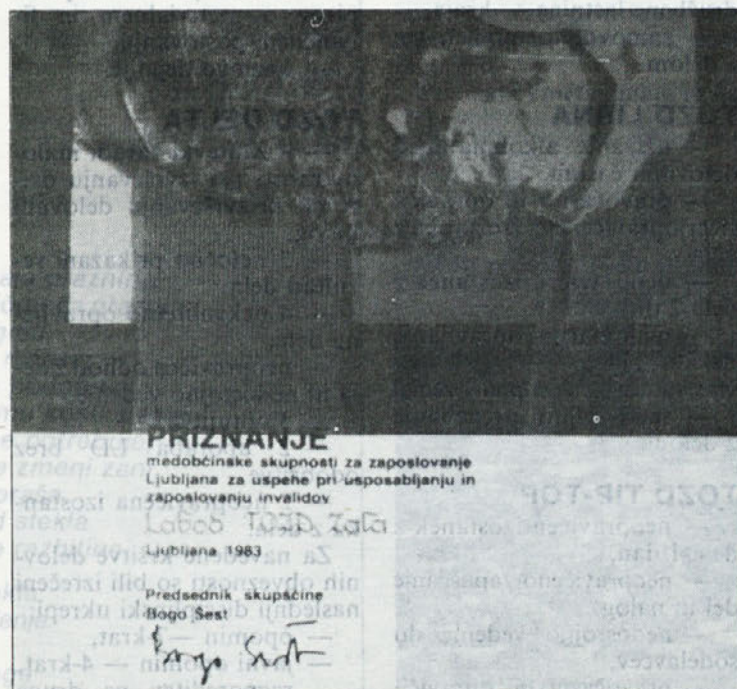
Kolonija je bila organizirana za šolske otroke, naši otroci pa so bili stari od 9 do 14 let. Letovanje je potekalo v skladu z normativi organiziranih letovanj za otroke — poskrbljeno je bilo za vzgojno-pedagoško delo, zdravstveno varstvo in prijeten počitniški oddih.

Otroke je obiskala tudi delegacija predstavnikov komisij za družbeni standard tozgov Ločna, Commerce in DSSS in ugotovila, da je kolonija v zelo lepem okolju, da je dobro organizirana in da je pedagoško osebje izredno prizadevno.

Otroci naših delavcev so se hitro vključili v skupine, bili so poslušni in tovariški. Z letovanjem so bili vsi zelo zadovoljni.

S tem pa so poplačana tudi prizadevanja organizatorjev — kadrovske, socialne službe v sodelovanju s strokovnimi delavci tozgov in organi upravljanja.

Socialna delavka
JOLANDA ŠVENT

Priznanje, ki ga je Zala dobila za uspehe pri usposabljanju in zaposlovanju invalidov.

štipendiranje in zaposlovanje v zali

Zala si prizadeva vzgojiti svoj kader za proizvodnjo. Doslej so podelili 6 štipendij, prav toliko pa so jih razpisali za letošnje šolsko leto. Štipendistke so opravile tudi obvezno prakso v Zali in so s svojim prizadevnim delom pomagale v konici proizvodnje. Kljub obilici dela so bila dekleta s prakso zelo zadovoljna, delo pa jih je tudi zbližalo z njihovim bodočim kolektivom.

Poleg tega se bosta septembra zaposlili 2 novi delavki s končano konfekcijsko šolo (tudi Zalini štipendistki), 4 delavke pa bodo prišle na priučevanje. Kljub tem novim močem bo v proizvodnji Zale še vedno kar 15 delavk premalo glede na plan, ki vključuje tudi 5-odstotno rezervo.

kršitve delovnih dolžnosti

Pravilnik o delovnih razmerjih in varstvu pravic delavcev v tozdu in DSSS opredeljuje v svojih določilih med drugim tudi lažje in težje kršitve delovne dolžnosti, ki zahtevajo disciplinsko obravnavo. Pravna služba oz. tov. Mojca Novak, ki skrbi za pravno plat, to je za zakonitost priprave in izpeljave disciplinskega postopka, je izdelala analizo vseh disciplinskih postopkov v letu 1983. Povzetku analize, ki je prinesla nekaj zanimivih podatkov, dodajamo še podatke iz TOZD Delta. Te analize ni zajela, ker v Delti vodijo disciplinske postopke pretežno (razen v zahtevnih primerih) sami, pri čemer pravna služba meni, da bi bilo potrebno več sodelovanja.

V letu 1983 je bilo v Labodu 57 disciplinskih postopkov. V večini primerov je postopek sprožil direktor, le v 4 je to storil delavski svet. Drugi organi,

Z novimi močmi na delo. Posnetek je iz Ločne.

ki imajo po Zakonu o delovnih razmerjih tudi vse pristojnosti za sprožitev disciplinskega postopka, zahtev niso vložili. Povprečno je v tem letu trajal celoten disciplinski postopek dva meseca in pol. To je v predpisanih zakonskih rokih, vendar pa avtorica analize navaja, da bi postopek lahko rešili še v krajšem času. Vsi sklepi so bili pravnomočni oz. dokončni že v tozdi, kar pomeni, da kršitelji niso zahtevali varstva pravic na sodišču združenega dela. Hkrati pa je to tudi dokaz, da so bile odgovornosti pravilno ugotovljene in postopki pravilno izpeljani.

Kršitve delovne obveznosti (zoper kršitelja so vodili disciplinske postopke in ugotovili odgovornost) so bile po tozdi naslednje:

TOZD LOČNA

- neopravičen izostanek z dela 1 dan,
- neopravičeno prilaščanje družbene lastnine — kraja,
- samovoljno prenehanje z delom.

TOZD LIBNA

- uživanje alkohola med delovnim časom,
- pravočasno ni opravičil sicer opravičenega izostanka z dela,
- neopravičen izostanek z dela 2 dni,
- malomarno opravljanje del in nalog — odpustitev varstva družbenega premoženja,
- samovoljno prenehanje z delom.

TOZD TIP-TOP

- neopravičen izostanek z dela 1 dan,
- neopravičeno zapuščanje del in nalog,
- nedostojno vedenje do sodelavcev,
- pravočasno ni opravičil sicer opravičenega izostanka z dela,

- prekoračitev danega pooblastila,
- malomarno opravljanje del in nalog,
- vinjenost na delu,
- samovoljno prenehanje z delom.

TOZD TEMENICA

- zloraba bolniške obveznosti,
- napačno tolmačenje sklepov organov upravljanja,
- napačno izvrševanje pisanih sklepov organov upravljanja.

TOZD COMMERCE

- nezadostno ukrepanje za varstvo družbenih sredstev,
- neupravičeno samovoljna izraba letnega dopusta,
- neupravičena uporaba družbenih sredstev za privatne namene,
- vinjenost na delu,
- izzivanje k pretepu,
- malomarno opravljanje del in nalog,
- kršitev pozitivnih predpisov o materialnem in finančnem poslovanju,
- kaznivo dejanje.

TOZD DELTA

- 4 zahtevki zaradi malomarnosti pri izvrševanju oziroma neizvrševanju delovnih nalog,
 - 3 netočno prikazani rezultati dela,
 - 4 nekvalitetno opravljena dela,
 - neopravičen odhod z dela in nedostojno vedenje,
 - 3 odtujitve
 - 2 uporaba LD brez odobritve,
 - 2 neopravičena izostanka z dela.
- Za navedene kršitve delovnih obveznosti so bili izrečeni naslednji disciplinski ukrepi:
- opomin — 7-krat,
 - javni opomin — 4-krat,
 - razporeditev na druga dela in naloge enkrat za dobo 12 mesecev,

- prenehanje delovnega razmerja s pogojno odložitvijo: trikrat za dobo 12 mesecev, dvakrat za dobo 4 mesecev
- prenehanje delovnega razmerja — desetkrat,
- disciplinski ukrep ni izrečen, sam postopek zadostno opozorilo za kršitelja — štirinajstkrat,
- disciplinski postopek ustavljen — enkrat.

V disciplinskih postopkih, ko komisija ni izrekla disciplinskega ukrepa, ter v postopkih, ko je bil ustavljen, je tekel pripravljalni postopek, v katerem so bili ugotovljeni razlogi in dejstva, na osnovi teh pa se je disciplinska komisija odločila za takšno rešitev oz. za končanje postopka.

Pri vseh izrekih oz. sklepih disciplinske komisije je upoštevala vsa ugotovljena dejstva ter okoliščine, ki obremenjujejo in razbremenjujejo dejanje kršitelja, kar je v skladu z našimi samoupravnimi splošnimi akti. Disciplinski postopek namreč predstavlja sklop pravil, katerih namen je predvsem ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti ter zagotavljanje delovne discipline ter odgovornosti za odpravljanje del in nalog.

V dveh primerih je bila hkrati s kršitvijo delovne obveznosti povzročena tudi materialna škoda. Disciplinska komisija je hkrati z ugotavljanjem disciplinske odgovornosti vodila zoper obdolženca tudi odškodninski postopek, povzročeno škodo pa sta povzročitelja povrnila.

kritika

„Kaj pa misli tale naš šef? Na dopust gre, kadar hoče!“ se je hudovala Nežika in nadaljevala: „Grše tudi ti, Pepca, kadar hočeš?“

Tistih nekaj dni je kar veselo in hitro minilo in v ponedeljek je prišel šef v službo.

Nežika: „Šef, boste kako, sedaj boljše pijemo, veste, bom jaz dala zanj, imam dovolj bonov, Pepce pa danes ne bo, gre menda nekaj nabavljat, kot da to ne more popoldne.“

BRAČIKA

o kritju stroškov oskrbe v zdraviliščih

— delavci, zaposleni v občini Novo mesto, ki jim je zdravniški konzilij odobril zdraviliško zdravljenje pod B (to pomeni, da zdravstvena skupnost krije medicinski del oskrbe, nemedicinski del pa mora plačati delavec sam),

— delavci, ki imajo v preteklem letu do 55% povprečnega republiškega osebnega dohodka na družinskega člana (v dohodek se štejejo vsi dohodki družine).

Za pridobitev te pravice lahko zaprosi delavec sam ali v njegovem imenu ustrezna služba v OZD. Vlogi mora biti priloženo potrdilo konzilija, da je delavcu odobreno zdraviliško zdravljenje pod B, potrdilo delovne organizacije o dohodkih na družinskega člana v preteklem letu in mnenje osnovne organizacije ZSS, katere član je delavec, o potrebnosti kritja stroškov oskrbe glede na delavčev socialni položaj.

O upravičenosti do kritja stroškov oskrbe sklepa svet za življenjske in delovne razmere pri občinskem svetu ZSS Novo mesto na osnovi že omenjenih kriterijev. V primeru, da je vlog več, kot je letno na razpolago sredstev, imajo prednost delavci z daljšo delovno dobo in delavci, ki opravljajo zdravju škodljiva dela in naloge. Delavcu ne more biti odobreno zdravljenje dve leti zapored.

Ko je delavcu odobreno kritje stroškov oskrbe, izda občinski svet ZSS naročilnico in na osnovi računa zdravljenja

plača stroške oskrbe za čas do 21 dni zdravljenja v zdravilišču.

Občinski svet ZSS bo sproti obveščal ustrezne službe v delovnih organizacijah, katerim delavcem iz posameznega okolja je bilo odobreno zdraviliško zdravljenje.

Sredstva za kritje stroškov oskrbe opredeli občinski svet Zveze sindikatov vsako leto s finančnim načrtom za tekoče leto oziroma z razporeditvijo sredstev po zaključnem računu.

Pripravila
JOLANDA ŠVENT —soc. d.

Predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Novo mesto je na podlagi sklepa občinskega sveta ZSS Novo mesto 20. junija letos sprejelo **PRAVILNIK O KRITJU STROŠKOV NEMEDICINSKEGA DELA OSKRBE PRI ZDRAVNIŠKEM ZDRAVLJENJU.**

Pravico do kritja stroškov oskrbe imajo:

zaslepljenost

*Strmim skozi okno,
ne, boljše čim.
Ničesar ne vidim.
Globoko v meni je praznina.
Bežen pozdrav znancev.
Molk.
Neskončno dolg,
zdaj že boleč. Sedim v
družbi,
pogovor teče,
a jaz molčim.*

*Strmim predse.
Živim v svojem,
globoko skritem svetu.
Brez besed.
Nihče ne vpraša,
čemu ta molk.
Vse hiti mimo mene:
ljudje, hiše, ulice,
življenje.*

*V meni ostaja praznina,
boleča, uničujoča praznina.
Prazen pogled,
ki ne pove ničesar.
Življenje je podobno
zdrobljenemu kosu stekla.
Nihče ga ne potrebuje,
nihče se ne zmeni zanj,
nihče ne vpraša,
zakaj so od stekla
ostale le še razbitine.*

*Nekdo je uničil kos stekla,
nekdo je uničil moje življenje.
Zaradi preteklosti
ni ostalo ničesar drugega
kot moreča tišina.*

SILVA PUHAR— DELTA

v znamenju planinstva

pohod ločenskih planink

V prvih dopustniških dneh smo se planinke iz tozda Ločna odločile za nekajdnevni potep po gorah. Doma smo si okvirno zastavile plan, vse ostalo pa smo prepustile slučaju.

Z avtobusom smo se pripeljale do Bohinja in nato z gondolo do Vogla. Od tu pa preko Orlove glave proti prelazu Globoko. Pot se je vila med kotanjami, na prelazu Globoko pa se nam je odprl prelep pogled na Tolminsko in Sočo. Toda ni bilo časa za strmenje v dolino, saj smo imele v načrtu priti še na planino Razor, kjer smo tudi prenočile.

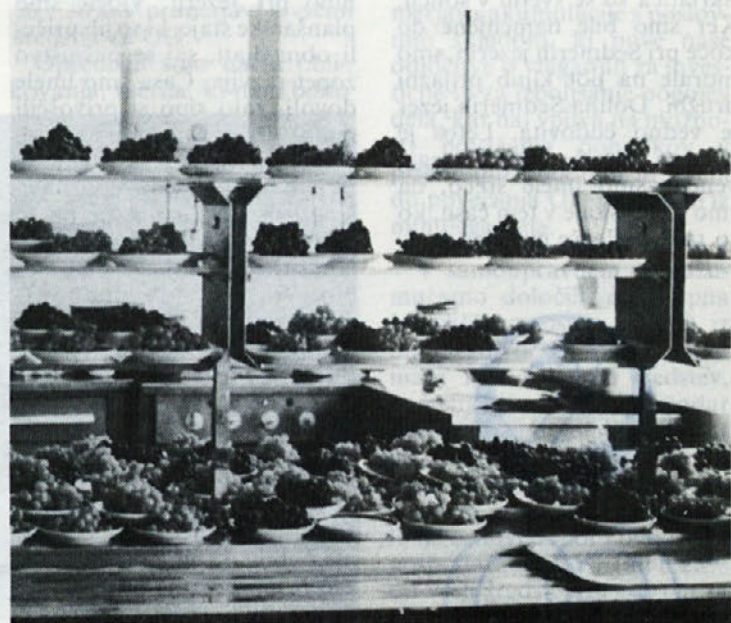
Okoliški kmetje imajo tu na

paši krave in iz mleka delajo čudovit sir.

Naslednje jutro smo se odločile za pot na Škrbino. To je prelaz, visok 1927 m in poln melišč. Sprva je bila pot položna, polna borovcev, nato pa se je naglo dvignila v sam vrh Škrbine. Narava je tu gori še nedotaknjena. Cel vrh je en sam vrt prečudovitega planinskega cvetja. Občudovale smo te lepote in kar nismo se mogle ločiti od njih.

Iz Škrbine smo šle mimo Gonjača do Komne, nato pa še mimo slapa Savice do Bohinja. Za nami je bila zelo lepa tura, ki nam je vsem prinesla veliko pravega planinskega veselja. Povedati pa moram tudi, da je bila z nami, ločenskimi planinkami, tudi sestra Vera iz „naše“ ambulante, ki se nam ni pridružila po službeni dolžnosti, ampak je naša stalna pohodnica.

MOJCA MOHAR

Vsako leto se na jesen posladkamo z dobrotami iz Sromelj.

na sedmera jezera

Na železniški postaji v Bršljini smo se zbrale zgodaj zjutraj. Kljub rani uri smo bile veselo razpoložene. Namenjene smo bile, da tudi letos obiščemo dolino Sedmerih jezer. Potniki so zvedavo opazovali 5 planink z nahrbtniki. „Le kaj jim je tega treba,“ si mnogi mislijo. Toda me smo bile povsem drugačnih misli. Vožnja do Ljubljane je med obujanjem spominov na pretekle izlete hitro minila. Iz Ljubljane smo nadaljevale pot z avtobusom proti Gorenjski oziroma preko Vršiča do Trente. Na Jesenicah sta se nam pridružila še Mojca in Boštjan. Krajši postanek na Vršiču smo izkoristile za občudovanja planin. Pod nami je bila dolina Trente s prekrasno Sočo, v daljavi se je kazal Krn, na nasprotni strani Šipek pa Mojstrovka. Še malo vožnje pa smo v Trenti. Ura je že enajst, sonce je močno pripekalo. Sinje nebo, brez vsakega oblaka je zagotavljalo, da ne bomo mokre. Časa ni za lenarjenje, zato smo se kaj kmalu podale na pot. Pot skozi gozd, kjer smo nabirale jagode pa borovnice, je hitro minila. Pred nami se je razširjala planina, kjer pasejo ovce. Krajši počitek pri staji smo izkoristile za malico. Odkrile smo vodnjak. „Joj, kako je dobra voda,“ smo jo hvalile vse dotlej, dokler nismo ugotovile da pijemo kapnico.

Pogumno smo nadaljevale pot na Prehodavce. Zopet smo občudovalle gore. Mogočni Triglav, Jalovec, Mangrt, Krn, Škrlatica so se svetili v soncu. Ker smo bile namenjene do koč pri Sedmerih jezerih, smo morale na pot kljub prijazni družbi. Dolina Sedmerih jezer je vedno čudovita. Letos je bilo na poti še dovolj snega, vendar smo imele srečo, da smo jo obiskale v tem času, ko so rože najlepše cvetele.

Iz naših gora

Iznajdljiva Marjeta nam je kljub močni zasedenosti prenočišč preskrbela skupna ležišča. Malo plezanja po stopnicah, pa smo se kar zvalile na ležišča. Planinci smo z vsem zadovoljni, zato se tudi nismo pritoževali. Noč je hitro minila. Iz kuhinje zjutraj zadišita čaj in kava. Nismo znane po naglici, vendar smo kaj hitro vstale. Pred nami je še 5 ur hoje v sončnem dnevu, zato je bilo treba zgodaj na pot. Podali smo se na za nas povsem novo pot do planine Ovčarije in mimo Dednega polja na Planino pri Jezeru. Videle smo planšarske staje, ki so jih pričeli obnavljati, saj se pašništvo zopet razvija. Časa smo imele dovolj, zato smo si privoščili malo daljši počitek zaradi prelepe narave. Kako malo je treba, da človek spozna lepoto naših planin. Le nekaj ur hoje nas loči od planin in gorskega življenja. Preko planine Vogar smo se mimo Hudičevega mostu spustile v dolino do Ribčevega lazu. V Bohinjskem jezeru smo se še kopali, nato pa na avtobus in domov.

Za nami sta bila dva čudovita poletna dneva, ki smo ju preživeli v naših planinah. Kljub rahli utrujenosti (za nami je bilo 13 ur hoje) smo se začeli spraševati: „Kam gremo prihodnjič?“

Sedaj že vemo, na Triglav! Pridružite se nam!

MARICA PRAŽNIK

dan planincev na miklavžu

Novomeško Društvo planincev, ki praznuje 70-letnico delovanja, je organizator letošnjega dneva planincev. Srečanje več kot 10.000 ljubiteljev gora bo 9. septembra pri Miklavžu na Gorjancih. Kulturni program ob dnevu planincev se bo začel ob 11. uri.

Poskrbljeno je za prevoze iz Novega mesta, na novo pa so označene in očiščene tudi pešpoti, saj se bo večina udeležencev najbrž podala iz Novega mesta do Miklavža kar peš.

Planincem iz vse Slovenije in številnim gostom se bomo pridružili tudi ljubitelji gora iz Laboda.

Vabimo vse ljubitelje narave in planin, da se nam pridružijo!

Planinska sekcija ŠD Labod

izlet na krn

Že dalj časa sem si želela, da bi se povzpela na Krn, goro Primorcev. Z Majdo sva se priključili planincem Krke, ki so 21. in 22. julija organizirali izlet preko Komne na Krn in nato v dolino Lepene. Prvi dan, to je v soboto, nas je čakal vzpon na Komno, od tu pa smo se spustili h Krnskemu jezeru, kjer so novogoriški planinci letos odprli novo kočjo. V nedeljo smo krenili po meliščih in ledenikih na Krn. Na Krnu so potekali med I. svetovno vojno srditi boji. Še sedaj se vidijo ostanki ograj, ki so jih imeli Italijani. Malo pod vrhom je skromno zavetišče, preurejeno iz stare italijanske karavle. S Krna je bil krasen razgled. Videli smo Triglav, Jalovec, Mangrt, Kanin, Kanjavec, v dolini pa Vrsno, Bovec, Kobarid in seveda reko Sočo.

Z vrha Krna smo se podali nazaj do koč, od tam pa v dolino Lepene in še dalje do glavne ceste. Z avtobusom smo se preko Vršiča vrnili v Ljubljano in nato še v Novo mesto. Oba dneva sta bila sončna, spoznali smo nov del naših planin. Še se bomo vrnili v ta krasni svet naših gora.

MARICA PRAŽNIK